

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مبانی تصویرسازی

رشته گرافیک

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخه آموزش فنی و حرفه ای

شماره درس ۳۶۶۶

شباهنگی، جلال	۷۶
مبانی تصویرسازی/ مؤلفان: جلال شباهنگی، محسن حسن پور - تهران: شرکت چاپ و نشر	م ۲۵۳ ش/
کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۲	۱۳۹۲
۱۳۲ ص: مصور - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۳۶۶۶)	
متون درسی رشته گرافیک گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات	
برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های	
درسی رشته گرافیک دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش وزارت	
آموزش و پرورش	
۱ گرافیک ۲ نقاشی الف شباهنگی، جلال ب ایران وزارت آموزش و پرورش دفتر	
برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش ج عنوان د فروست	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :
پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های
فنی و حرفه ای و کاردانش، ارسال فرمایند.
پیام نگار (ایمیل) info@tvoccd.sch.ir
وب گاه (وب سایت) www.tvoccd.sch.ir

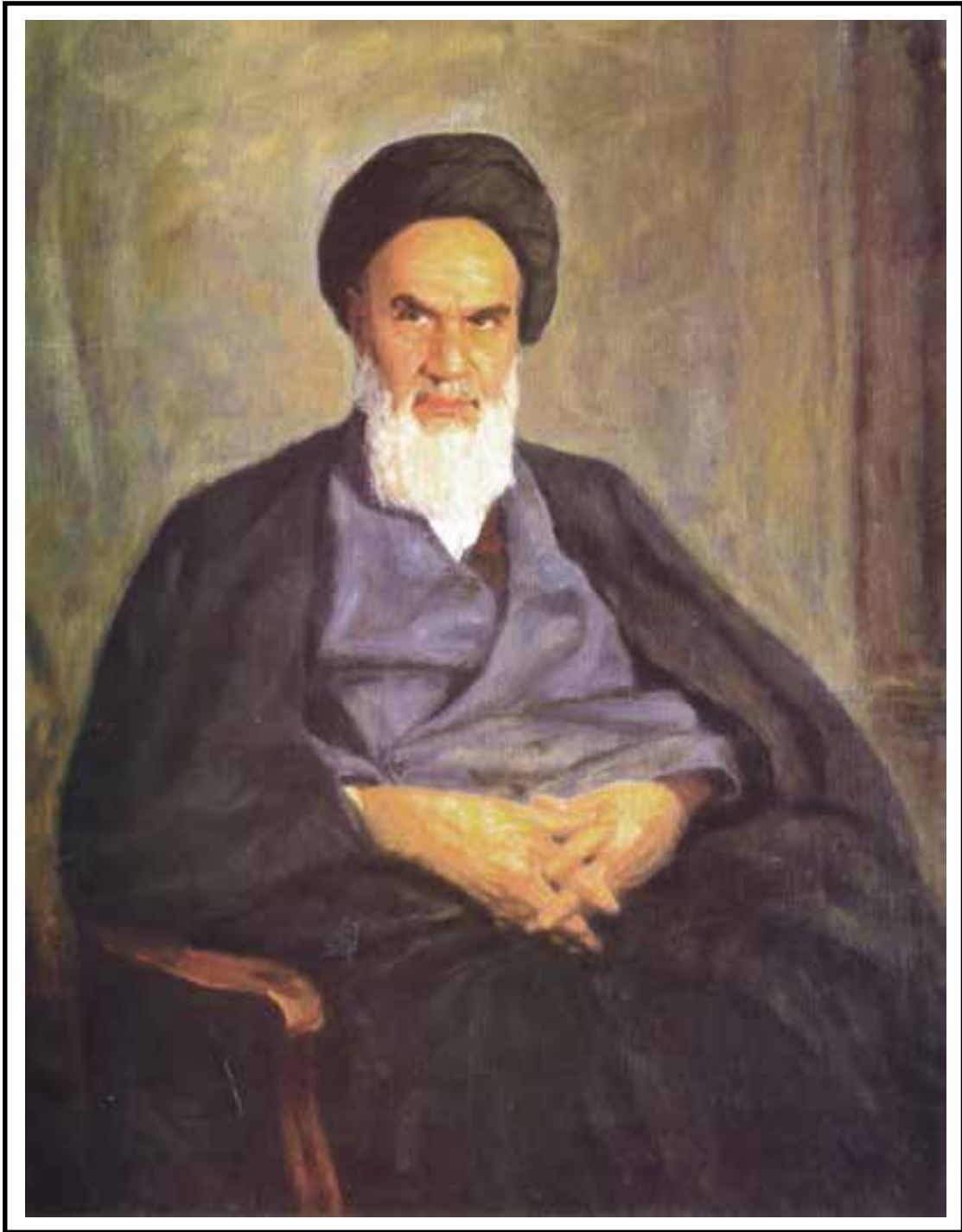
کتاب مذکور طی سال های تحصیلی ۸۲-۸۱ و ۸۳-۸۲ توسط ۳۱ هنرآموز از ۲۸ هنرستان
که به صورت تصادفی انتخاب شده اند و ۱۹۸ نفر از هنرجویان و ۱ نفر از متخصصان موضوعی و
خبرگان حرفه ای اعتباربخشی شده است و نتایج آن در کتاب اعمال گردید

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کاردانش
نام کتاب : مبانی تصویرسازی - ۴۹۵/۲
مؤلفان : جلال شباهنگی، محسن حسن پور
اعضای کمیسیون تخصصی : دکتر هوشنگ ارومیه، مژگان اصلانی، دکتر کامران افشارمهاجر، خدیجه بختیاری و
مهندس ابراهیم آزاد
آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،
وب سایت : www.chap.sch.ir

صفحه آرا : طرفه سهائی
طراح جلد : طاهره حسن زاده
ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارو پخش)
تلفن : ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۰۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹
چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ نهم ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

اثر استاد کیخسرو خروش

بمنز عبا رتست از دمیدن روح لعنت در انسانها
امام خمینی

فهرست

مقدمه

فصل اول : تصویرسازی

۱-۱- اهداف و رسالت تصویرگر	۱
۱-۲- اهمیت رنگ در تصویرسازی	۱
۱-۳- طراحی با اشکال اصلی	۱۲
تمرین	۱۹

فصل دوم : شیوه های تصویرسازی

۲-۱- مداد (مداد رنگی - مداد سیاه)	۲۱
۲-۲- ماژیک	۳۰
۲-۳- مرکب	۳۴
۱- شیوه نقطه چین با نقطه پردازی	۳۵
۲- شیوه هاشور آزاد	۳۵
۳- شیوه هاشور یک سو یا هم جهت	۳۶
۲-۴- اسکراچ برد (خراش)	۳۹
۲-۵- حکاکی بر روی چوب	۵۱
۲-۶- چاپ شیشه (منو پرینت)	۶۲
چاپ برگردان	۶۲
۲-۷- کُلاژ یا تکه چسبانی	۶۵
۲-۸- پاستل روغنی - مداد شمعی	۷۴
پاستل روغنی و حرارت	۷۸

۸۱	۲-۹- گواش
۸۱	۱- شیوه آبرنگ نما
۸۳	۲- شیوه پوششی
۹۲	۱۰-۲- آبرنگ
۱۰۸	۱۱-۲- اکولین و پاک کننده
۱۱۴	۱۲-۲- چسب چوب
۱۲۰	۱۳-۲- شیوه ابراش (مطالعه آزاد)

دسته‌بندی کرده‌اند. تصویرگری به تدریج توانست خود را از زیرمجموعه نقاشی تا حدی جدا سازد. این حرفه طی چند دهه اخیر توانسته در کنار رشته گرافیک و با آن رشته به حیات خود ادامه دهد. در زمان حاضر نیز تصویرگران به صورت عمده با دو گرایش به نقاشی و گرافیک وجود دارند، و تأثیر این نوع گرایش در آثارشان قابل مشاهده است و این امر موجب گردیده تا گاه تمایل به یکی از این رشته‌ها کم و یا زیاد گردد. حال این حرفه به رشته‌ای خاص با تخصص‌های مختلف تبدیل شده است، و برای رسیدن به این تخصص‌ها گذراندن مراحل و درجات گوناگون آموزش هنری لازم است.

در این کتاب سعی شده است تا هنرجویان عزیز با الفبا، اصول و برخی شیوه‌های رایج این رشته جذاب آشنا گردند و بتوانند از این اصول و شیوه‌ها جهت رسیدن به اهداف متعالی تصویرگری دسترسی یابند. امید است که در این راه توانسته باشیم گامی هرچند کوچک برداشته باشیم تا هنرجویان عزیز و آینده‌سازان بتوانند برای خود و آیندگان تجارب ارزنده‌ای از خود به یادگار گذارند.

هدف کلی

آشنایی با انواع شیوه‌های تصویرسازی کتاب و کسب مهارت عملی آن
